

СЪДЪРЖАНИЕ

Стефанка Иванова, Николай Сираков, Анри Лавил, Васил Попов, Елка Анастасова, Ценка Цанова. Нови данни за средния и късния палеолит в Карлуковския карст — пещера Скандална.....	7
Тодор Стойчев. Скално изкуство — опит за обща класификация.....	30
Явор Бояджиев. Развитие на раннонеолитните култури в Тракия в светлината на радиовъглеродните дати.....	55
John Chapman. Engendering Material Culture in the Bulgarian Copper Age.....	63
Бистра Колева. Новооткрито светилище по източните склонове на Джамбазтепе.....	76
Ана Радунчева. Организация на рудодобива и металургията в българските земи през каменномедната епоха.....	87
Тодор Стойчев. Скално изкуство — проблеми на датирането.....	96
Noel H. Gale, Zofia Stos-Gale, Ana Radouncheva, Ivan Ivanov, Petar Lilov, Todor Todorov and Ivan Panayotov. Early Metallurgy in Bulgaria.....	102
Ана Радунчева, Боряна Холевич. <i>Manus vara congenita</i> или най-ранното семантично ниво за създаване на образа на Богинята със змиите.....	169
Алтънка Шукерова. Скални обекти от Момчилградския район.....	173
Красимира Грозданова, Цветан Върбанов, Антон Тонев. Спасителни проучвания на селище от ранножелязната епоха до село Средно градище, Чирпанско.....	185
Мечислав Домарадски. Фибули от късножелязната епоха в Тракия. Част I.....	202
Христо Прешленов. Политически отношения на античните градове по българското Черноморие (I век пр. Хр.—I век сл. Хр.).....	225
Дочка Владимирова-Аладжова. Новооткрити римски монети с контрамарки.....	235
Румен Иванов. Дислокация на римските легиони по Долни Дунав през епохата на Принципата.....	240
Мина Боспачиева, Славка Чернева. Гръцки лампи от римската епоха от Филипопол.....	248
Людмил Вагалински. За хронологията на Питийските игри във Филипопол.....	264
Тодор Стойчев. Ситовски надпис — нова гледна точка към проблема.....	269
Ирина Щерева, Живко Аладжов. Разкопките в Сливен и Карнобат и проблемът за прехода от античността към средновековието.....	290
Станислав Станилов. Старобългарски пръстени с отворена халка.....	300
Николай Илиев. Коневдството във Велики Преслав (IX—X век).....	307
Николай Илиев, Николай Спасов. Върху средновековните породи кучета от Велики Преслав (IX—X век).....	319
Ирина Щерева. Накити от дворцовия център на Велики Преслав.....	331
Людмила Дончева-Петкова. За етническата принадлежност на някои некрополи от XI век.....	343
Йордан Йорданов, Бранимира Димитрова. Трепанации на черепа у погребаните в средновековен некропол (X—XI век) край село Одръци, Добричко.....	352
Олга Сомова. Средновековни гривни от Градския археологически музей в Сандански.....	357
Иван Сотиров. Сребърни монетни съкровища от село Тишевица, Врачанско. I. Нумизматични шрихи към историята на западните български земи (втора половина на XIII век).....	368
Снежана Горянова. За типа на ветрилообразните драгижевски наушници.....	402
Владимир Пенчев. Още веднъж за съкровището от златни хиперпирони на Палеолозите, намерено в Поморие.....	411
Василка Герасимова. Бродиран надпис от 1550 година върху епитрахил от Рилския манастир.....	421

Георги Мавров. Опит за консервация и защита на дървесина	427
със силиконови смоли.....	
Нели Чанева-Дечевска. Арменските преселници в България и техните църкви.....	430

CONTENTS

Stefanka Ivanova, Nikolai Sirakov, Henri Laville, Vassil Popov, Elka Anastassova, Tsenka Tsanova. New Dates for Middle and Upper Palaeolithic in the Karst Area of Karlukovo — Skandalna Cave.....	7
Todor Stoytchev. Rock Art: An Attempt for General Classification.....	30
Yavor Boyadzhiev. Evolution of the Early Neolithic Cultures in Thrace in the Light of the Radiocarbon Dates.....	55
John Chapman. Engendering Material Culture in the Bulgarian Copper Age.....	63
Bistra Koleva. A Newly Discovered Sanctuary on the Eastern Slopes of Dzhambaztepe (Plovdiv).....	76
Ana Radouncheva. The Organization of Eneolithic Mining and Metallurgy in Bulgaria.....	87
Todor Stoytchev. Rock Art: Problems of Dating.....	96
Noel H. Gale, Zofia Stos-Gale, Ana Radouncheva, Ivan Ivanov, Petar Lilov, Todor Todorov and Ivan Panayotov. Early Metallurgy in Bulgaria.....	102
Ana Radouncheva, Boryana Hollevich. <i>Manus Vara Congenita</i> or the Earliest Semantic Level of Creating the Idea about the Snake Goddess.....	169
Altunka Shoukerova. Rock Sites in Momchilgrad Region (Southwestern Bulgaria).....	173
Krassimira Grozdanova, Tsvetan Varbanov, Anton Tonev. Rescue Excavation of an Early Iron Age Settlement near the Village of Sredno Gradishte, District of Chirpan.....	185
Mieczyslaw Domaradzki. Fibules du Deuxieme Age de Fer en Thrace.....	202
Christo Preschlenoff. Politischen Beziehungen der antiken Städte an der Bulgarischen Schwarzmeerküste (1. Jhs. v.Chr.—1 Jhs. n.Chr.).....	225
Dochka Vladimirova-Aladzhova. New-Found Roman Coins with Countermarks.....	235
Roumen Ivanov. Dislocation of Roman Legions on Lower Danube During the Principat.....	240
Mina Bospachieva, Slavka Cherneva. Data about Production of Clay Lamps from Philippopolis.....	248
Lyudmil Vagalinski. Über die Chronologie der Pythischen Spiele in Philippopolis (heute Plovdiv, Südbulgarien).....	264
Todor Stoytchev. Sitovo Inscription: New Approach to the Problem.....	269
Irina Shtereva, Zhivko Aladzhev. The Excavations in the Towns of Sliven and Karnobat and the Problem of Transition from Antiquity to Middle Ages.....	290
Stanislav Stanilov. Old-Bulgarian Rings with Opened Hoop.....	300
Nikolai Iliev. The Horse-Breeding in Veliki Preslav (9—10 Century).....	307
Nikolai Iliev, Nikolai Spassov. On the Medieval Dog Breeds from Veliki Preslav (9—10 Century).....	319
Irina Shtereva. Adornments from the Palace Centre of the Veliki Preslav.....	331
Lyudmila Doncheva-Petkova. The Ethnical Affiliation of Some Necropolises from the 11 th Century.....	343

Yordan Yordanov, Branimira Dimitrova. Skull Trepanations in Buried Individuals from the Medieval Necropolis (10—11 Century) near the Village of Odartsi, District of Dobrich...	352
Olga Somova. Medieval Bracelets from the Town Museum of Archaeology in Sandansky.....	357
Ivan Sotirov. Coin Treasures from Tishevitsa Village, District of Vratsa. I. Numismatic Touches to the History of the Western Bulgarian Lands (Second Half of the 13 th Century).....	368
Snezhana Goryanova. About the Type of the Fan-shaped Ear-muffs from the Village of Dragizhevo.....	402
Vladimir Penchev. Once Again about the Hoard of Golden Palaeogan Hyperpyrons, Found in Pomorie.....	411
Vassilka Gerassimova. Gestrickte Inschrift aus dem Jahre 1550 auf dem Rila Klosters Epitrachelion.....	421
Georgy Mavrov. An Attempt for Conservation and Protection of Wood with Silicone Resins....	427
Nely Chaneva-Dechevska. Armenian Settlers in Bulgaria and Their Churches.....	430